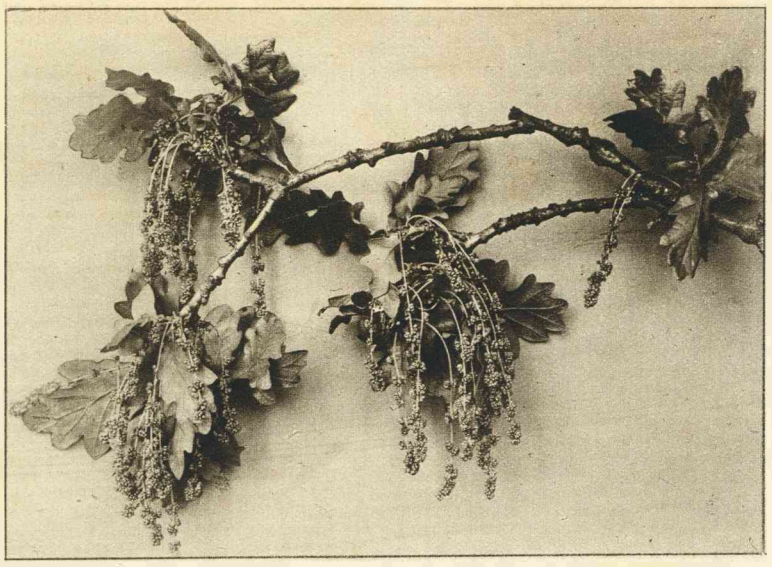
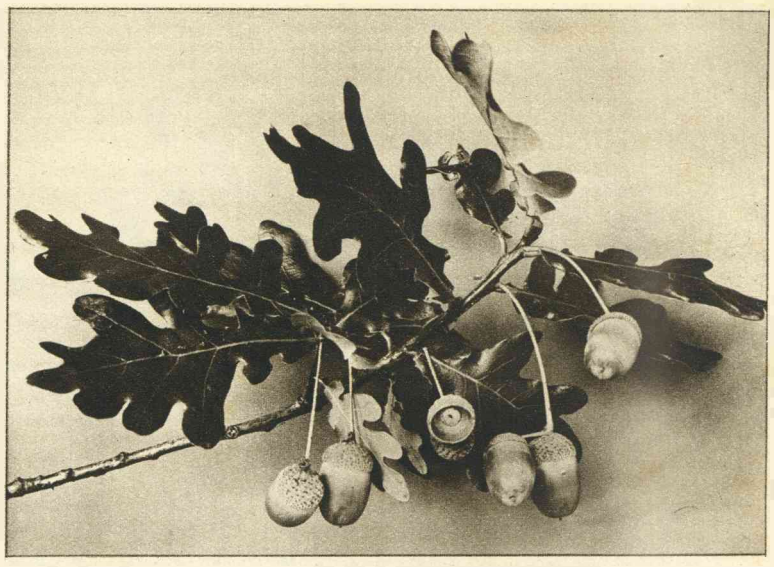

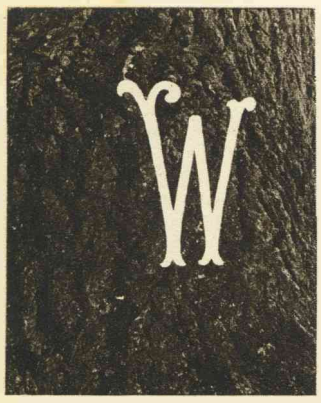
Bloeiende tak van den Eik of Zomereik (Quercus Robur).

Onze inlandsche Boomen

De Eik of Zomereik
(Quercus Robur)

Vruchtdragende tak van den Eik of Zomereik (Quercus Robur).

Een stukje van den stam van den Eik.

Wanneer de oude Germanen ter beraadslaging over oorlog of vrede wilden bijeenkomen, dan kozen zij als plaats van samenkomst gaarne 'n eikenbosch. Ook enkele overoude eikeboomen stonden bij hen in hoog aanzien. Zoo was St. Bonifacius genoodzaakt, ten einde het bijgeloof der Hessen uit te roeien en het Christendom ingang te doen vinden, 'n ouden aan den Dondergod toegewijden eik bij Geismar te vellen. Wellicht is ook de Irmin-zuil, die Karel de Groote op z'n eersten veldtocht tegen de Saksers verwoestte, niets anders geweest, dan een overoude eikestam. Maar ook thans nog, in onzen tijd, is de eik, zoowel om zijn krachtigen, koninklijken bouw, als om z'n groot nut een der meest geachte en gezochte inlandsche boomen. Bijna overal in Europa en zeker ook in ons vaderland, treft' men den Zomereik talrijk aan. Overal ziet men zoowel kleine als grootere bosschen van uitsluitend opgaande eikeboomen, als boschpartijen waar deze gemengd met andere loofboomen zijn aangeplant, maar ook alleenstaande eiken, meestal bijzonder fraaie boomen, zijn op vele plaatsen een waar sieraad van het landschap, terwijl ook eikenlanen in ons land niet zeldzaam zijn. Als struik wordt de eik niet minder aangetroffen, die er voor het grootste gedeelte het akkermaalshout vertegenwoordigt.

Een fraaie alleenstaande eik.

De eik verkrijgt zijn grootste hoogte en sterkte op honderd- tot tweehonderdjarigen leeftijd, maar kan daarna nog vele honderden jaren ouder worden. Sommige bijzonder krachtige boomen kunnen het wel tot duizend jaar uithouden en dan een middellijn van 4 meter bereiken.

Zoodra de eikenbladeren in het voorjaar te voorschijn komen, verschijnt ook reeds de bloesem. De helmknopbloesems vormen losse neerhangende mannelijke katjes, waarin achter een veelspletig omhulsel vier tot negen helmknoppen gezeten zijn. De stamperbloesems zitten daarentegen ieder apart of tot kleine bosjes vereenigd. Het van drie stempels voorziene vruchtbeginsel wordt omgeven door kleine schubjes, die later tot het de vrucht omvattende napje samengroeien.

De eikels zijn in menig opzicht zeer nuttig. Niet alleen dat ze een uitstekend voedsel zijn voor het vee, voornamelijk voor varkens en in wildparken voor herten, maar geroosterd en gemalen dienen ze ook ter bereiding van de alombekende eikel-cacao en eikelkoffie.

Zelfs aan de bladeren is de kracht van den eik te kennen. Deze zijn van een langwerpige of omgekeerd eironde gestalte en hebben een stomp-gelobden rand.

Vastzittend of kort gesteeld blijven ze dor veel langer aan den boom hangen dan andere bladeren, gewoonlijk gedurende heel den winter.

De eik levert het geschiktste hout voor scheepsbouwers en wordt ook veel gebruikt voor havenbouw en ook voor vaten.

De eikeschors of -bast wordt om haar groot gehalte aan looistof verwerkt tot run, dat gebruikt wordt voor het looien van huiden om het bederf daarvan tegen te gaan. Ook wordt de looistof gebruikt bij de bereiding van inkten. In ons land worden elk jaar tal van eikenbosschen akkermaalshout voor dit doel in orde gebracht en later gekapt en ontschorst. Elk voorjaar kan men, vooral in Gelderland, de eikschillers aan het werk zien, wier vroolijk geklop in de Meibosch, zooals men zoo'n eikenbosch gewoon is te noemen, veel bijdraagt tot de poëzie van het buitenleven en ons een zeer aantrekkelijk voorjaarsbeeld voor oogen toovert. Een geheel gezin is soms voor dit werk aangewezen en woont 's nachts in de onmiddellijke nabijheid der bosschen in eigen gebouwde plaggen-hutten waarvan men den ingestoken schoorsteen in den vorm van een kachelpijp reeds vroeg in den morgen ziet rooken, want moeder de vrouw is dan bezig met pannekoeken bakken, die de eikschillers als ontbijt niet gaarne zouden missen.

Door den steek van de galwesp, de eikenbladgalwesp, ontstaan op de bladeren en knoppen van eiken zeer dikwijls kogelvormige en andere uitwassen, welke wij galnoten of galappels noemen. Nog jong zijnde bevatten deze het ei, de made of de pop van de galwesp. Ook bevatten deze galnoten een uitstekende looistof die vooral voor de inktbereiding in aanmerking komt.

Uit dit alles zien wij, dat de eik voor ons van onschatbare, niet genoeg te waardeeren waarde is, afgezien nog van het natuurschoon waartoe de prachtige eikeboom zoo ruimschoots het zijne bijdraagt. R. TEPE.

Bij onze Middenpagina.

Salomon Ruysdael, de oudste der twee Nederlandsche kunstenaars van dien naam, werd in 1610 te Haarlem geboren, waar zijn vader lijstenmaker en beeldhouwer was. Men houdt hem meestal voor een leerling van Jan van Goijen, met wiens werk het zijne wel eenige overeenkomst heeft.

Zijn compositiën, meestal gezichten op Hollandsche binnenwaters voorstellende, waarop weiden, huizen en boomen voorkomen, zijn echter minder gevarieerd. Hij overleed in 1670.

Eikschillersfamilie te Hoog-Soeren (Gld.) aan het werk in het eikenhakhoutbosch.

Eikschillersfamilie zittend bij haar hut te Hoog-Soeren (Gld.) na het ontbijt. *(foto's R. Tepe.)*